

Sygn. akt III AUa 1397/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 kwietnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Dorota Goss-Kokot
Sędziowie:	SSA Hanna Hańczewska-Pawłowska SSA Marta Sawińska (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Emilia Wielgus

po rozpoznaniu w dniu 18 kwietnia 2013 r. w Poznaniu

sprawy z odwołania **Grupy (...) Sp. z o.o. z siedzibą w J.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.**

przy udziale zainteresowanego S. D.

o podleganie ubezpieczeniu społecznemu i podstawę wymiaru składek

na skutek apelacji Grupy (...) Sp. z o.o. z siedzibą w J.

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 14 września 2012 r. sygn. akt VII U 948/12

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 maja 2012r. (nr (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia S. D. podlegającego ubezpieczeniom jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek (...) sp. z o.o. wynosi za:

Okres	Ubezpieczenie emerytalne i rentowe	Ubezpieczenie zdrowotne
12/2008	4758,00 zł	4222,25 zł

W uzasadnieniu ZUS podnosił, iż w wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że odwołująca zatrudniała S. D. na podstawie umowy zatytułowanej „umowa o dzieło” z dnia 1 września 2008r. na dowóz grzybów z Pieczarkarni (...) D. D., (...) do siedziby (...) sp. z o.o. w J. (poprzednio (...) sp. z o.o. w J.). Za wykonaną umowę zamawiający zapłacił 1,30 zł za kilometr. W/w umowa była faktycznie umową zlecenia, ponieważ czynności powierzane S. D. powtarzały się 2-3 razy w tygodniu, czas musiał być dostosowany do wysyłek grzybów i był określany przez spółkę. W związku z powyższym, odwołująca winna zgłosić S. D. w okresie od 1 września do 24 grudnia 2008r. do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz ubezpieczenia zdrowotnego. Jako podstawę prawną organ rentowy podał art. 18 ust. 3, art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2007r. Nr 11, poz. 74), art. 79 ust. 1, art. 81 ust. 1, ust. 5, ust. 6, art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008r. Nr 164, poz. 1027), oraz art. 58 § 1 kc, art. 627-646 kc i art. 734 -751 kc.

Grupa (...) sp. z o.o. z siedzibą w J. wniosła odwołanie od powyższej decyzji w przepisany trybie i terminie do tut. Sądu. Odwołująca zarzuciła w/w decyzji: błąd w ustaleniach faktycznych polegający na bezpodstawnym przyjęciu, że umowy o dzieło zawierane między spółką a S. D. mają charakter umów zlecenia; naruszenie prawa materialnego przez błędne zastosowanie art. 734-751 k.c. w sytuacji, gdy przepisy te nie mają zastosowania w przedmiotowej sprawie. Odwołująca domagała się zmiany zaskarżonej decyzji oraz zasądzenia od organu rentowego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych w stawce wyższej niż minimalna. Odwołująca wносиła również o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków. W uzasadnieniu odwołująca wskazywała, iż umowy o dzieło zawarte ze S. D. w sposób szczegółowy określały rezultat, który miał być osiągnięty. Ponadto, odwołująca podnosiła, iż S. D. okazjonalnie dokonał transportu grzybów, bowiem na co dzień świadczyły go inne firmy.

W charakterze zainteresowanego udział w sprawie wziął S. D.. Zainteresowany przychylił się do stanowiska pozwanego organu rentowego.

Wyrokiem z dnia 14 września 2012r., sygn. akt VII U 948/12, Sąd Okręgowy w Poznaniu Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie.

Podstawę rozstrzygnięcia Sądu I instancji stanowiły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne.

Grupa (...) sp. z o.o. z siedzibą w J. została powołana na mocy umowy spółki z dnia 30 czerwca 2008r. zawartej w formie aktu notarialnego przed notariuszem D. G. i wpisaną do rep.(...) pod nr (...). Odwołująca została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 18 sierpnia 2008r. pod numerem (...). Przedmiotem działalności spółki jest m. in. pozostałe przetwarzanie i konserwowanie owoców i warzyw, magazynowanie i przechowywanie pozostałych towarów, sprzedaż hurtowa owoców i warzyw, transport drogowy towarów, produkcja opakowań z tworzyw sztucznych, produkcja nawozów i związków azotowych.

W dniu 1 września 2008r. odwołująca zawarła ze S. D. umowę zatytułowaną „umowa o dzieło”. Termin wykonania ustalono do dnia 24 września 2008r. W ramach w/w umowy zainteresowany zobowiązał się do dowozu grzybów z Pieczarkarni (...) D. D., (...) do siedziby (...) spółka z o.o. w J. (poprzednia nazwa odwołującej). Wynagrodzenie zostało ustalone w kwocie 1,30 zł brutto za 1 km. W dniu 8 grudnia 2008r. zainteresowany przedstawił rachunek i w w/w dniu otrzymał kwotę 4035 zł.

Zainteresowany w ramach w/w umowy przewoził grzyby z pieczarkarni żony D. D. - udziałowca spółki (...) spółka z o.o. w J. do siedziby spółki. Transport był uzależniony od posiadania grzybów z pieczarkarni żony, następnie zainteresowany musiał je załadować, przewieźć 2-3 razy w tygodniu i niekiedy rozładować. Zainteresowany nie był kontrolowany w trakcie transportu, kontrolowana była jakość grzybów. Czas dokonania transportu musiał być również dostosowany do wysyłek grzybów. Samochód i przyczepa należały do zainteresowanego. Spółka na co dzień korzystała z transportu innych firm (m. in. (...), „ (...) sp. zo.o., Usługi (...)). W trakcie trwania umowy zainteresowany dokonał kilkudziesięciu transportów.

S. D. podlegał w chwili zawierania umowy z odwołującą, jak i obecnie ubezpieczeniu społecznemu rolników.

W dniach od 2 do 9 stycznia 2012r. organ rentowy przeprowadził kontrolę w firmie odwołującej. Odwołująca wniosła zastrzeżenia do ustaleń kontroli. Pismem z dnia 6 lutego 2012r. ZUS nie uwzględnił wniesionych zastrzeżeń. W dniu 21 maja 2012r. organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję.

Powyższy stan faktyczny Sąd I instancji ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach ZUS oraz dokumentów przedłożonych do akt niniejszej sprawy, a także zeznań przesłuchanych świadków i zainteresowanego.

Mając powyższe na uwadze oraz przepisy ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych i ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ustawy Kodeks cywilny Sąd I instancji uznał, że odwołanie było bezzasadne. Sąd Okręgowy wskazał na różnice pomiędzy umową zlecenia, a umową o dzieło. Zdaniem Sądu I instancji umowy nazwane umowami o dzieło, które łączyły zainteresowanego z płatnikiem składek, były umowami zlecenia. Istotne elementy tych umów w sposób przeważający odpowiadały właśnie umowie zlecenia. Przedmiot każdej z umów nie stanowił konkretnego, indywidualnie oznaczonego rezultatu - dzieła. W ramach zawartych umów zainteresowany wielokrotnie świadczył „pracę”, wielokrotnie podejmował czynności powtarzające się, a mające doprowadzić do dostarczenia odpowiedniej ilości towaru do odbiorcy (transport). Zainteresowany był uzależniony od dostępności towaru, który dostarczał, a zatem nie mógł swobodnie decydować o terminie wykonania dzieła. Brak jest samoistnego rezultatu wykonanych prac.

Wskazując na powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. i powołanych w uzasadnieniu przepisów prawa materialnego, oddalił odwołanie o czym orzekł w sentencji wyroku.

Powyższy wyrok w całości apelacją z dnia 17 października 2012r. zaskarżył płatnik składek (...) sp. z o.o. reprezentowany przez adwokata. Apelujący zarzucił Sądowi I instancji:

- 1) sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego polegającą na bezpodstawnym przyjęciu, że umowy o dzieło zawierane między Spółką Grupa (...), a S. D. mają charakter umów zlecenia,
- 2) naruszenie prawa materialnego przez błędne zastosowanie art. 734 - 751 k.c. w sytuacji, gdy przepisy te nie mają zastosowania w przedmiotowej sprawie,
- 3) naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, a w szczególności art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niewskazanie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów na których się oparł i przyczyn dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, w szczególności ograniczenie się do przytoczenia treści pism procesowych składanych w niniejszej sprawie przez strony, co w konsekwencji uniemożliwia faktyczną kontrolę instancyjną zaskarżonego orzeczenia.

Wskazując na powyższe, że apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie, że umowa zawarta pomiędzy Spółką Grupa (...) sp. z o.o., a S. D. była umową o dzieło oraz zasądzenie od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. na rzecz Grupy (...) sp. z o. o. kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych oraz zasądzenie od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. na rzecz Grupy (...) Sp. z o.o. kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych, ewentualnie uchylenie zaskarżonego orzeczenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez sąd pierwszej instancji, w tym orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Sąd Apelacyjny stwierdza, że apelacja okazała się bezzasadna.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd I Instancji przeprowadził wyczerpujące postępowanie dowodowe, a zebrany materiał poddał wszechstronnej ocenie z zachowaniem granic swobodnej oceny dowodów przewidzianej przez art. 233 § 1 k.p.c. Na tej podstawie Sąd Okręgowy poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne i rozważania prawne, które tutejszy Sąd w pełni podziela i przyjmuje za własne, bez potrzeby ponownego ich przytaczania.

Sąd Okręgowy przeprowadził wyczerpujące postępowanie dowodowe, które pozwoliło na faktyczne określenie stosunku prawnego łączącego strony spornej umowy. Trafnie wskazał również Sąd I instancji, że już z samej umowy można było wywnioskować, że przeważającą część cech charakterystycznych stanowią cechy wyróżniające umowę starannego działania, a nie rezultatu. To z niej wynikał zakres obowiązków zainteresowanego. Prawidłowo zatem Sąd I instancji ustalił, że w spornym okresie (...) sp. z o.o. z zainteresowanym łączyła umowa, którą uznać należało za umowę o świadczenie usług, do której stosuje się odpowiednio przepisy o umowie zlecenia. Powyższe w konsekwencji uzasadniało stwierdzenie, że zainteresowany podlegał w okresie wskazanym w zaskarżonej decyzji ubezpieczeniom społecznym i zdrowotnym z podstawą wymiaru w kwotach – odpowiednio: 4.758,00 zł. i 4.222,25.

Podniesione przez Spółkę zarzuty naruszenia prawa materialnego okazały się niezasadne. Stosownie do treści art. 627 k.c., przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia. W myśl art. 734 § 1 k.c. przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie. Zgodnie z treścią art. 750 k.c. do umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami, stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu. Przedmiotem umowy o dzieło w ujęciu Kodeksu cywilnego jest przyszły, z góry określony, samoistny, materialny lub niematerialny, lecz ucieleśniony, obiektywnie osiągalny i (w danych warunkach) pewny rezultat pracy i umiejętności przyjmującego zamówienie, którego charakter nie wyklucza możliwości zastosowania przepisów o rękojmi za wady. Przedstawiony zespół cech konstytutywnych występować musi łącznie. Tym samym istotą umowy o dzieło jest osiągnięcie określonego rezultatu, co odróżnia ją od umowy zlecenia (art. 734 i następne kc) oraz od umowy o świadczenie usług (art. 750 kc). Z kolei, umowa o świadczenie usług jest umową starannego działania, a zatem jej celem jest wykonywanie określonych czynności, które nie muszą zmierzać do osiągnięcia rezultatu. Powszechnie akceptowaną w doktrynie cechą konstytutywną przedmiotu umowy o dzieło jest „samoistność rezultatu”. Samoistność ta, rozumiana jest na ogół, jako niezależność rezultatu od dalszego działania, a nawet istnienia samego twórcy. Innymi słowy, w momencie ukończenia dzieła ustaje jego „zależność” od twórcy, staje się ono wartością autonomiczną w obrocie.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że w ramach łączącego strony stosunku prawnego zainteresowany świadczył na rzecz odwołującej Spółki usługi. W ramach tego stosunku zainteresowany winien dokonać „dowozu grzybów z Pieczarkarni (...) D. D., (...) do siedziby (...) sp. z o.o. w J., ul. (...)”. Zainteresowany dokonywał „dowozu” kilkakrotnie posługując się własnym sprzętem, a wynagrodzenie rozliczane było na podstawie ilości kilometrów jakie zainteresowany rozliczył wykonując „pracę”. W ocenie Sądu takie ukształtowanie obowiązków zainteresowanego stanowiło wynik szeregu powtarzalnych czynności faktycznych, które stanowiły istotę działań zainteresowanego, a zmierzały do wykonania powierzonego zadania nazwanego „dowozem”. Sąd nie może zgodzić się z twierdzeniem, że każdorazowe dokonanie dowozu było rezultatem, gdyż po wykonaniu „rezultat” ten nie ma bytu samodzielności i wartości autonomicznej. W rzeczywistości czynności wykonane przez zainteresowanego na rzecz Spółki to świadczenie usługi transportowej zmierzającej do doręczenia towaru z pkt. A do pkt. B. Działania te należy oceniać, pod kątem ich starannego działania, a nie osiągniętego rezultatu. Wskazane powyżej czynności zainteresowanego składają się na efekt starań zainteresowanego (świadczonych usług), a nie na rezultat.

W wykonywaniu powierzonych obowiązków zainteresowany nie miał samodzielności, bowiem był uzależniony od dostępności towaru.

Z powyższego wynika zatem, że przedmiotem umowy miało być staranne dostarczenie przesyłki (ładunku), na co składały się powtarzające czynności choć w krótkim okresie czasu. Zdaniem Sądu w wyniku tych działań nie dochodziło do wytworzenia dzieła, jako konkretnego materialnego rezultatu pracy zainteresowanego, które miałyby odrębny byt.

Wobec uznania, że zarzuty apelacji były bezzasadne oraz mając na uwadze powyższe ustalenia faktyczne i rozważania prawne - na podstawie art. 385 k.p.c. - należało orzec o oddaleniu złożonej w niniejszej sprawie apelacji.

SSA Marta Sawińska SSA Dorota Goss-Kokot SSA Hanna Hańczewska-Pawłowska